Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De exaltatione sancte crucis cxxx

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

nebrar. amica. diaboli. dux pollutionis. fomentū
libidinis. ſoror anxietatis perpetue. ⁊ mortis fi-
lia ſempiterne. Illa vero ſe deceptā videns: ne for
te ſcelus publicaret voluit ipa prior detegere. cla
mareqꝫ cepit ꝙ eugenius ſe voluit violare. Abijt
igit ad philippū prefectū ⁊ cōqueſta eſt dicēs. Ju
uenis quidā ꝑfidus xp̄ianus ad me medēdi cā in-
greſſus in me irruēs impudēter voluit me viola-
re. ⁊ niſi vni⁹ ancille q̄ intra cubiculū erat fuiſſem
liberata ſuffragio ſue me libidini ſociaſſet. Audi-
ens hoc p̄fectus ira accēdit ⁊ miſſa appitor mul-
titudie eugeniā ceteroſqꝫ ſeruos xp̄i ferro vinctoſ
adduci fecit. dieqꝫ ſtatuit in quo oēs tradi debe-
rent morſib⁹ beſtiar. Accerſitis aūt eis corā ſe di
xit ad eugeniā. Dic nobis em̄ ſceleratiſſime. hoc
vos xp̄s vr̄ quē colitis docuit vt operā corruptio-
nibus detis. ⁊ matronas impudēti veſania viole-
tis. Cui eugenia demiſſa facie ne agnoſceret r̄n-
dit. Dn̄s nr̄ caſtitatē docuit ⁊ integritatē ſeruan-
tib⁹ eternū vitā ꝓmiſit. Hāc aūt melanciā falſam
teſtē monſtrare poſſumus ſed meli⁹ eſt vt nos pa-
tiamur q̄ꝫ ꝙ illa cū ꝯuicta fuerit puniat. ⁊ fructus
patiētie nr̄e depereat. Uerūtn̄ adducat ancillā
quā dicat nr̄i ſceleris eſſe teſtē vt ex ore eius poſ-
ſint refutari mendacia. Que cū adducta eſſet. illa
a dn̄a ſua docta ꝯſtanter ſibi opponebat ꝙ dn̄am
ſuam opprimere voluit. Cūqꝫ oēs de familia ſiſr
depravati ſic eſſe teſtarētur. ait eugenia. Temp⁹
tacēdi tranſijt. ⁊ temp⁹ loquēdi aduenit. Nolo vt
impudica in ſeruos xp̄i crimen imponat nec falla
cia glorict. Ut aūt mendaciū veritas ſuper. ⁊ ſa-
piētia maliciā vincat. veritatē oſtendā nō ꝓpter
iactantiā ſed ꝓpter dei gloriā. Et hec dicēs tunicā
a capite vſqꝫ deorſum ſiue vſqꝫ ad cingulū ſcidit et
femina apparuit. Dixitqꝫ p̄fecto. Tu michi pater
claudia mater. frēs hi duo q̄ tecū ſedent auitus ⁊
ſergi⁹. ego eugenia filia tua. Hi duo prothus ⁊ ia-
cinctus. Qd̄ pater audiēs. ⁊ filiā cognoſcere inci-
piens. in amplex⁹ cū mr̄e irruit ⁊ lachrimas mul-
tas effudit. Eugenia aūt veſtib⁹ aureis induit et
in ſublime tollit. Ignis aūt de celo venit. ⁊ melan
ciam cū ſuis ꝯſumpſit. Sicqꝫ eugenia prēm ⁊ ma
trem. frēs ⁊ totā familiā ad fidē xp̄i ꝯuertit. ita ꝙ
pater a p̄fectura depoſit⁹. a xp̄ianis ep̄s ordinat.
⁊ in orōne ꝑſiſtens ab infidelib⁹ occidit. Claudia
aūt cū filijs ſuis ⁊ eugenia romā reuertit ⁊ ibi ml̄
ti ab eis ad xp̄m ſūt ꝯuerſi. Eugenia aūt iuſſu im
peratoris ligata grandi ſaxo in tiberim p̄cipitatur.
Sed rupto ſaxo ſup vndas incolumis gradiebat.
Tunc in fornacē ardentē ꝓijcitur: ſed extincta for
nace refrigerio vtebatur. Recluditur deinde in te
nebroſum carcerē ſed lumen ſplēdidiſſimū radia-
bat eidem. Cumqꝫ per. x. dies ſine cibo fuiſſet ſal-
uator eidē apparuit. ⁊ panem candidiſſimū ſibi
porrigens dixit. Accipe cibū de manu mea. Ego
ſum ſaluator tuus quē tota mētis intētione ama
ſti. Eodē die quo ad terras deſcēdi ipſe te eripiā:
In die igit natal' dn̄i ſpiculator mittit ⁊ caput ei⁹
abſcidit. Que poſtmodū mr̄i apparuit. ⁊ ꝙ die dn̄i
ca ſe ſeq̄retur p̄dixit. Ueniēte igit dn̄ica die clau-
dia in orōne poſita emiſit ſp̄m. Proth⁹ aūt ⁊ iacin
ctus cū ad tēplū ydolor traherētur orōne ſimula
crū cōminuerūt. Et cū ſacrificare nollent capitis
obtruncatione martiriū poſtmodū cōpleuerunt.
Paſſi ſunt aūt ſub valeriano ⁊ gallo. Circa ān̄os
domini. cclvi.

De exaltatione ſancte crucis cxxx. A

Exaltatio ſancte crucis dr̄ eo ꝙ tali die fi-
des ⁊ ſancta crux plurimū exaltata fuit.
Notandū aūt ꝙ ante xp̄i paſſionē lignū
crucis fuit lignū vilitatis q: hmōi cruces de lignis
vilib⁹ parabātur. Infructuoſitatis: q: quantūcun
qꝫ in monte caluarie plantabat fructū minime fa
ciebat. Ignobilitatis quoqꝫ q: erat ſuppliciū la-
tronū. Tenebroſitatis: q: tenebroſū ⁊ ſine oī deco
re erat. Mortis: q: ibi hoīes morti tradebant. Fe
toris q: in medio cadauerū plātabat. Poſt paſſio
nē vero fuit multiplr̄ exaltata q: vilitas trāſijt in
p̄cioſitatē. Un̄ dixit andreas. Salue crux p̄cioſa. ⁊c

De exaltatione ſancte Crucis

Infructuoſitas in fertilitatem. Canti. vij. Aſcen-
dam in palmā ⁊ app̄. fru. eiꝰ. Ignobilitas in ſubli
mitatē. Augꝰ. Crux q̄ erat ſuppliciū latronū trā-
ſijt ad frontes imꝑatoꝝ. Tenebroſitas in clarita-
tem. Chriſo. Crux ⁊ cicatrices xp̄i radijs ſolis in
iudicio erūt lucidiores. Mors in vite ꝑpetuitatē
Unde cātat. Ut vū mors oriebat. ⁊c. Fetor in odo
ris ſuauitatē. Cañ. i. Cū eſſet rex in accubitu ſuo
nardus. id eſt. crux ſc̄tā. dedit odorē ſuū. B

Exaltatio ſc̄tē crucis ſolenniter ab eccl̄ia
celebrat q: in ea fides ꝙplurimū exaltata
fuit. Anno em̄ dn̄i. dcxv. ꝑmittēte dn̄o fla
gellari ppl'm ſuū ꝑ ſeuiciā paganoꝝ. coſdroe rex ꝑ
ſaꝝ omnia regna terraꝝ ſuo imperio ſubiugauit.
Hieruſalē aūt veniēs a ſepulcro dn̄i territꝰ redijt
ſed tm̄ partē ſancte crucis quā ſancta helena ibidē
reliquerat aſportauit. Uolens aūt ab oibus coli
vt deus. turrim ex auro ⁊ argēto ⁊ interlucentibꝰ
gemmis fecit. ⁊ ibidē ſolis ⁊ lune ⁊ ſtellaꝝ imagi-
nes collocauit. Per ſubtiles etiā ⁊ occultos ductꝰ
quaſi deꝰ aquā deſuꝑ infūdebat: ⁊ in ſubterraneo
ſpecu equi quadrigas trahētes in circuitu ibant.
vt quaſi turrim mouerēt ⁊ tonitruū ſimularēt. Fi
lio igitur ſuo regno tradito: in tali ꝓhano ꝓpha-
nus reſidet. ⁊ iuxta ſe crucē dn̄i collocās appella
ri ab oibꝰ ſe deū iubet. Et ſicut legitur in libro de
mitrali officio. ipſe coſdroe i throno reſidēs tanꝙ̄
pater lignū crucis ſibi a dextris poſuit loco filij.
et gallū a ſiniſtris loco ſp̄ūſſancti. ſe vero iuſſit pa
trē noiari. Tūc eracliꝰ imꝑator exercitū copioſum
collegit ⁊ ꝯtra filiū coſdroe iuxta danubiū fluuiū
dimicaturꝰ aduenit. Tandē vtriſqꝫ principibꝰ pla
cuit vt ſuꝑ pontē ſoli ꝯfligerēt. ⁊ q victor exiſteret
ſine damno vtriuſqꝫ exercitꝰ imperiū vſurparet.
Decretū etiā exijt. vt quicūqꝫ principē ſuū iuuare
ꝑſumeret. curibꝰ abſciſis ⁊ brachijs. ob hoc conti
nuo in flumine mergeret. At eracliꝰ totū ſe deo
obtulit. ⁊ ſancte cruce deuotione qua potuit ꝯmē
dauit. Ambobꝰ itaqꝫ in ꝯflictu durātibus: eraclio
victoriā dn̄s ꝯtulit. ⁊ ꝯtrariū exercitū ſuo impe-
rio ſubiugauit. adeo ꝙ vniuerſus ppl's coſdroe fi
dei xp̄iane ſe ſubdidit. ⁊ ſacrū baptiſma ſuſcepit.
Coſdroe aūt ignorabat exitū belli: q: cū ab oibꝰ
odiret ſibi a nemine intimat. Eracliꝰ aūt ad eū ꝑ-
uenit ⁊ in throno aureo eū ſedere repiens eidem
dixit. Quia lignū ſancte crucis ſc̄dm tuū modulū
honoraſti. ſi baptiſmū ⁊ fidē xp̄i ſuſcepis. adhuc
vitam ⁊ regnū paucis a te acceptis obſidibꝰ obti-
nebis. Si aūt hoc implere ꝯtēpſeris gladio meo
te feriā: ⁊ caput tuū precidā. Cū igit ille acqeſcere
nollet. extracto gladio eum protinus decollauit.
Et q: rex fuerat ſepeliri ꝑcepit. Filiū vero ſuū. x.
annoꝝ quē cū eo repit baptiſari fecit. ⁊ de ſacro
fonte ipſum ſuſcipiens regnū paternū ei dimiſit.
Turrim vero illā deſtruēs. argētū in predā ſui ex
ercitꝰ tribuit. aurū vero ⁊ gēmas ad reparādas
eccl̄ias quas tirānus deſtruxerat reſeruauit. Sa
crā igit crucē ſuſcipiēs hierl'ymā reportauit. C

Cumqꝫ aūt de mōte oliueti deſcēdens ꝑ portā
quā dn̄s paſſurꝰ intrauerat in equo regio ⁊ orna
mento imꝑiali ingredi vellet: repēte lapides por
te deſcēderūt. ⁊ inuicē quaſi murꝰ vel vnus pari-
es ſe clauſerūt. Suꝑ quo cunctis ſtupētibus. ange
lus dn̄i ſignū crucis in manibꝰ tenēs ſuꝑ portā ap
paruit dicens. Cum rex celoꝝ ad paſſionē ꝑ hanc
portā intraret. nec cultu regio ſed humili aſello in
grediens. humilitatis exemplū ſuis cultoribꝰ de-
reliquit. Et his dictis angelꝰ abſceſſit. Tūc impe-
rator lachrimis infuſus ſeipm̄ diſcalciauit. ⁊ veſti
menta vſqꝫ ad camiſiā exuit. crucēqꝫ dn̄i accipiēs
vſqꝫ ad portā humilr̄ baiulauit. Moxqꝫ duricia la
pidū celeſte ꝯſenſit imꝑiū. ſtatimqꝫ porta ſe ſub
erigens. liberū intrantibus patefecit ingreſſum.
Odor aūt ſuauiſſimꝰ qui eodem die eodēqꝫ mo-
mēto quo de turri coſdroe ſacra crux fuit ablata.
hierl'ymis de ꝑſarū ꝓuincia ꝑ tam longe terrarū
ſpacia fuerat illapſus: tunc redijt. Oēſqꝫ mirabili
ſuauitate refecit. Rex aūt deuotiſſimꝰ in has cru
cis laudes ꝓrupit. O crux ſplēdidior cūctis aſtris
mundo celebris. hoibus multū amabilis. ſanctior
vniuerſis: q̄ ſola fuiſti digna portare talentū mū-
di. Dulce lignū. dulces claui. dulcis mucro. dulcis
haſta. dulcia ferēs pondera. ſalua p̄ntem cateruā
in tuis hodie laudibus ꝯgregatam. tuo vexillo ſi
gnatā. Sicqꝫ precioſa crux in ſuo loco reſtituitur.
⁊ antiqua miracula renouātur. Mortui quidā vi
te reſtituūtur. paralitici quatuor curātur. leproſi. x.
mūdant. ceci. xv. illuminant. demones effugātur.
⁊ a varijs languoribꝰ plrimi liberātur. Et ſic impe
rator eccl̄ias reparās ⁊ regijs mūeribꝰ cumulās.
ad ꝓpria remeauit. In cronicis aūt hoc geſtum
aliter narrat. Dicit em̄ ꝙ dū coſdroe occupās vni
uerſa regna: hierl'm cū zacharia p̄triarcha ⁊ ligno
crucis cepiſſet. ⁊ eracliꝰ cū eo pacē facere vellet:
iurauit ſe cū romanis pacē nō facturū: donec cru
cifixū abnegarēt ⁊ ſolem adorarēt. Tūc eraclius
zelo armatus ꝯtra eum exercitū mouit. ⁊ perſas
multis ꝑlijs deuaſtauit. ⁊ coſdroe vſqꝫ teſifontē
fugere cōpulit. Tandē coſdroe diſſenteriā incur-
rens medaſan filiū ſuum in regē coronare voluit

De exaltatione ſancte Crucis

Coſdroe primogenitus eius audiens cū eraclio
fedus iniit patreꝗ cū nobilibus ꝯſequēs in vincu
lis eiecit. Quē pane tribulationis ⁊ aqua angu=
ſtie ſuſtentās. tandē ſagittari ⁊ occidi fecit. Poſt=
modū aūt oēs incarceratos cū patriarcha ⁊ ligno
crucis eraclio deſtinauit. Ille aūt ꝓcioſum lignū
crucis hierl'm detulit. ⁊ poſtmodū ꝯſtātinopolim
deportauit. Hec in mltis cronicis legūtur. ¶ De
hoc aūt ligno crucis ſic dixit ſibilla apud paganoſ
ſicut dr̄ in hiſt. triptita. O ter beatū lignū in quo
deus extēſus eſt. Hoc forte dictū eſt ꝓpter vitā na=
ture grē ⁊ glīe q̄ ex cruce ꝓuenit. ¶ Apud
ꝯſtantinopolim iudeus quidā ecclīam ſcē ſophie
ingreſſus quandam imaginē xp̄i ibidem ꝯſpexit.
Qui ſe ibi ſolū ꝯſiderās gladiū arripuit: ⁊ appro=
pians imaginē xp̄i in gutture ꝑcuſſit. ſtatimqꝫ in=
de ſanguis exiuit. ⁊ iudei faciē ⁊ caput aſperſit.
Qui territꝰ imaginē accepit: ⁊ ipm̄ in puteū ꝓij=
ciens ſtatim aufugit. Quidā aūt xp̄ianꝰ eidē ob=
uiauit ſibiqꝫ dixit. Uñ venis iudee? Aliquē homi
nem occidiſti. Et ille. Falſum eſt. Cui rurſus hō il
le dixit. Uere homicidiū ꝑpetraſti. ⁊ ideo ſangui=
ne aſperſus es. Et iudeus. Uere deus xp̄ianorum
magnus eſt. ⁊ fides eiꝰ firma ꝑ oīa ꝯprobat̄. Ne=
quaꝗ̄ eīm hominē ꝑcuſſi ſꝫ xp̄i imaginē. ⁊ ꝯtinuo
ſāguis emanauit de eiꝰ gutture. Duxit aūt iudeꝰ
hoiez illū ad puteū. ⁊ inde ſcām imaginē extraxe
runt. Plaga aūt in gutture xp̄i vt fert̄ adhuc ho=
die cernitur. ⁊ iudeus continuo fidelis efficitur.
¶ Apud ſiriam in ciuitate berith quidā xp̄ianus
ſub annua penſione hoſpiciū hñs. imaginem dñi
crucifixi ꝯtra lectuli faciē in pariete affixerat ⁊ ibi
orōnes ſuas ꝯtinue faciebat Poſt annū vero aliā
domū locauit ⁊ imaginē ibidē ex obliuione dereli
quit. Quidā aūt iudeꝰ ꝑdictā domū ꝯduxit. ⁊ qua
dam die vnū de ſuis ꝯtribulibꝰ ad ꝯuiuiū inuita=
uit. Inter eplās aūt ille q̄ inuitatꝰ fuerat caſu cir
cūſpiciēs. imaginē infixā parieti ꝯtuetur. ⁊ in illū
qui ſe inuitauerat ira fremens cur imaginē iheſu
xp̄i nazareni tenere audeat cōminatur. Ille autē
cum adhuc predictā imaginē nō vidiſſet. ſacramē
tis q̄bus poterat affirmabat ꝙ illam de qua dixit
imaginē penitꝰ ignorabat. Tunc ille placatū ſe ſi=
mulans valefecit. ⁊ ad principē ſue gētis abiens
iudeū illū de eo qd̄ viderat accuſauit. Iudei igitur
ꝯgregati ad domū eius ꝯueniūt. ⁊ viſa imagine
illum ꝯtumelijs duris afficiūt. ⁊ extra ſinagogam
ſemiuiuū ꝓijciūt. imaginē vero ꝯculcātes pedi=
bus. cuncta in ea dñice paſſionis obprobria reno
narūt. Cum vero latus lancea ꝑforaſſent. ꝓtinus
ſanguis ⁊ aqua vbertim exiuit. ⁊ ſuppoſitū vas
impleuit. Stupefacti iudei: ſanguinē illū ad ſina
gogas detulerūt. ⁊ oēs infirmi ex ipſo uncti ꝓ=
tinꝰ curabātur. Tūc iudei ep̄o terre illiꝰ oīa ꝑ ordi
nē narrauerūt. ⁊ baptiſmū ⁊ fidē xp̄i vnanimiter
ſuſceperūt. Ep̄s aūt ſanguinē illū in ampullis cri
ſtallinis ⁊ vitreis ꝯſeruauit. Xp̄ianum etiā illum
accerſiuit ad ſe ⁊ quis tam pulcrā imaginē cōpo=
ſuiſſet inquiſiuit. At ille dixit. Nicodemꝰ illā cō=
poſuit quam moriēs gamalieli. gamaliel zacheo.
zacheus iacobo. iacobus ſimoni reliquit. Sicqꝫ in
hierl'z vſqꝫ ad excidiū vrbis fuit donec inde a fide
libus in regnū agrippe delata. ⁊ inde ad patriam
meā deducta. a parētibꝰ meis ad me hereditario
iure deuenit. Factū eſt hoc anno dñi. dcc.l. Tunc
omnes iudei ſinagogas in ecclīas ꝯſecrarūt. Et
extunc hic mos inoleuit vt eccleſie ꝯſecrarētur: q2
ante tm̄ altaria ꝯſecrabātur. Propter iſtud mira
culū ordinauit ecclīa. v. kl's decembris memoriā
fieri dñice paſſionis. vl' vt alibi legitur. v. ydus no
uembris. Unde ⁊ rome ꝯſecrata eſt eccleſia in ho=
nore ſaluatoris: vbi ampulla cum illo ſanguine re
ſeruatur. ⁊ ſolenne feſtū tunc agitur. ¶ Uir=
tus crucis etiā apud infideles maxima ꝑ oīa com
probat̄. Nam vt greg. in. iij. dialogorum libro ꝯme
morat andreas fundane ciuitatis ep̄s. dū quādā
ſanctimonialē feminā ſecum habitare ꝑmitteret
antiquꝰ hoſtis cepit illius ſpeciem oculis mētis
eiꝰ imprimere vt in lecto nephāda cogitaret. Qua
dam vero die iudeꝰ quidā romam veniēs. cū iam
diē declinare cerneret. ⁊ vbi manere poſſet mini=
me repiſſet. in quodā tēplo apollinis ad manēdū
ſe ꝯtulit. Qui ipm̄ loci illiꝰ ſacrilegiū pertimeſcēs ꝙ=
uis fidē crucis minime hret. ſigno crucis tm̄ ſe mu
nire curauit. Nocte aūt media euigilās vidit ma=
lignorum ſpirituū turbā quaſi in obſequiū cuiuſdā
ꝑ̄latis ꝑire cūqꝫ q̄ ceteris ꝑerat in eorum medio cō=
ſedere qui cepit ſingulorum ſpirituū ſibi obſequen
tiū cauſas actuſqꝫ diſcutere. quatenꝰ vnuſquiſqꝫ
quantū egiſſet nequitie inueniret. Modū aūt diſ=
cuſſionis grego. cā breuitatis ꝑtrāſit. Sed ex ſili
in quodā exemplo qd̄ legitur in vitaſpatrū innote
ſcere pōt. Nam dum quidam in templū ydolorum in
traſſet: vidit ſathanā ſedentē. ⁊ omnē eiꝰ militiā
ei aſſiſtentē. Et veniēs vnus de malignis ſpiriti=
bus adorauit eum. Cui ille. Unde venis? Et ille.
In illa ꝓuincia fui: ⁊ ibi bella plurima ſuſcitaui:
et ꝑturbatiōes multas feci. ⁊ ſanguinē copioſum
effudi. ⁊ veni nūciare tibi. Et ſathan ait. Quanto
tp̄e hoc feciſti. Cui ille. In. xxx. diebus. Et ſathan

Quare tanto tpe hoc feciſti. Et ait aſtātibus. Ite
et flagellis eū cedite ꝛ duriꝰ verberate. Et ſcdus
veniens adorauit eū dicēs. In mari dñe eram et
commotiones maximas excitaui. ꝛ naues mltas
demergēs: hoies ꝙplures occidi. Et ait. Quanto
tpe hoc feciſti? Et ille. In .xx. diebꝰ. Et iuſſit hunc
ſilr flagellari dicēs. Ita modicū tāto tpe labora=
ſti. Et terciꝰ veniēs ait. In quadā ciuitate fui. ꝛ ri
xas i qbuſdā nuptijs excitaui. ꝛ multā ſanguinis
effuſionē feci. ꝛ ſponſum ipſum occidi. ꝛ veni nū=
ciare tibi. Cui dixit quāto tpe hoc feciſti? Et ille.
In .x. diebꝰ. Et ille ait. Nōne plura in tot diebus
operatꝰ es? Et iuſſit eū a circūſtantibꝰ verberari. Et
quartꝰ veniēs ait. In heremo manſi p .xl. annos.
circa quendā monachum laboraui. ꝛ vix tandem
ipſum in lapſum carnis ꝓpitaui. Qđ ſathan au=
diens de ſolio ſuo ſurrexit. ꝛ eū oſculās de capite
ſuo coronā abſtulit: ꝛ capiti illiꝰ impoſuit. ac ipm
ſecum ꝯſedere fecit dicens. Magnā rem fortiter
egiſti. ꝛ plus oībus laboraſti. Hic igit vel ſilis po
teſt eſſe modus illiꝰ diſcuſſionis quē gregoriꝰ pre
termittit. Cū ergo ſinguli ſpūs exponerēt qđ egiſ
ſent. vnus in mediū ꝓſilijt. ꝛ quāta carnis tēpta=
tione de illa ſanctimoniali femina andree animū
cōmouiſſet aperuit. Addens ꝙ heri hora veſpe=
rarū vſqꝫ ad hoc eiꝰ mentē traxerit. vt in tergū eiꝰ
blandiēs alapā daret. Tūc malignꝰ ſpūs eū hor=
tatus eſt: vt ꝑficeret qđ cepiſſet: vt illiꝰ ruine ſin=
gularem inter ceteros palmā teneret. Precepitqꝫ
vt quererēt quiſnam eſſꝫ ille qui iacere in templo
eodem ꝑſumpſiſſet. Cū aūt ille vehemētiꝰ palpi=
taret ꝛ miſſi ſpūs eū crucis myſterio ſignatū vide
rent. territi clamauerūt. Uere vas vacuū ſꝫ ſigna
tū. Ad hanc vocē ꝓtinus illa malignoꝝ turba di=
ſparuit ſpirituū. Judeꝰ aūt ꝯcitus ad epm venit.
ꝛ ei oīa p ordinē enarrauit. Qđ ille audiēs vehe
menter ingemuit. ꝛ omnē mulierē a domo ſua ꝓ
tinus remouit. ꝛ iudeū baptizauit. Refert quoqꝫ
greg. in li. dyalo. ꝙ qđam ſanctimonialis ortū in=
grediēs ꝛ lactucā ꝯſpiciēs ꝯcupiuit eamqꝫ ſigno
crucis bñdicere oblita auide momordit. Sꝫ arre=
pta a diabolo ꝓtinꝰ cecidit. Cū aūt beatꝰ equicius
ad eam veniſſet: diabolꝰ clamare cepit ac dicere.
Ego quid feci. ego qđ feci? Sedebā hic ſup lactu=
cam: illa venit ꝛ momordit me. Ad imperiū aūt ꝓ
dicti viri diabolꝰ mox de ea exiuit. Legit in hi=
ſto. eccl. ꝙ gētiles p alexādriā arma ſerapis in pa
rietibꝰ depinxerāt. Theodoſiꝰ vo illꝰ deletis ſignū
crucis depingi mādauit. Quo viſo gētiles ꝛ ſacer
dotes ydoloꝝ baptizati ſunt. dicētes traditū eſſe
ab antiquis ꝙ ea que colebant ſtarent: donec ve
niret ſignū illud in quo eſt vita. Quedam tūc lrā
apud illos quaꝫ ſacram vocabant habebat formā
crucis quam dicebāt interꝑtari vitā futuram.

De ſancto iohanne criſoſtomo. cxxxi.

A

Iohannes cognomine chriſoſtomus an
tiochenus. filius ſecundi et anthuſe no=
bilium fuit. Cuius vita genus cōuerſatio
et perſecutio in hiſtoria tripartita plenꝰ declara=
tur. Qui cū ꝑ hic ſtudiū impēdiſſet. tandē hāc de=
ſerēs diuinis lectionibꝰ incūbebat. Qui ꝑſbiter or
dinatꝰ ꝓpter caſtitatis zelū ſeuerior hēbat. ꝛ fer=
uori magiſqꝫ māſuetudini ſeruiebat. Et ꝓpter vi=
te rectitudinē incautꝰ ad futura ꝓſpicere neſcie=
bat. In ꝯfabulatione arrogās a neſciētibꝰ puta=
bat. In docēdo erat ꝓcipuꝰ. in exponēdo egregiꝰ
ad moreſ coercēdos optimꝰ Regnātibꝰ igit archa
dio ꝛ honorio auguſtis ꝛ damaſo in romana ſede
preſidēte: factꝰ eſt epſ. Qui dū vitā clicoꝝ repēte
corrigere voluit: oēs in ſui odiū ꝯcitauit. ꝛ eū ve
lut furioſum declinabāt. ꝛ apud omēs ei detrahe=
bant. Et qꝛ nunꝙ aliquē ad prandiū inuitabat.
nec ab aliquo inuitari volebat. dicebāt eum hoc
ideo facere: qꝛ turpiter māducaret. Alij ꝓpter ex
cellentē ꝛ exqſitū vſum ciboꝝ hoc eū facere ꝑdica
bant. Reuera aūt ꝓpter abſtinentiā. ſtomachū et
caput ſepe dolebat. ꝛ iđo prādioꝝ epulas euita=
bat. Ppls aūt ꝓpter ſermōes quos i ecclia facie
bat eū plimū diligebat. paruipendens ꝙ ꝯtra eū
emuli loqrent. Appoſuit quoqꝫ iohes ꝛ quoſdam
ꝓcerū obiurgare. ꝛ ideo ꝯtra eū maior inuidia eſt